

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Gegevens

datum	Naam instelling	: Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
29 augustus 2014	Naam opleiding	: hbo-bachelor
onderwerp	Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (240 ECTS)	
Besluit	Datum aanvraag	: 23 december 2013
accreditatie hbo-bachelor	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd
Docent Beeldende Kunst en	Locatie opleiding	: Utrecht
Vormgeving van de Hogeschool	Datum goedkeuren panel	: 10 juni 2013
voor de Kunsten Utrecht	Datum locatiebezoeken	: 1, 3 oktober en 12 juni 2013
(002609)	Datum visitatierapport	: 16 december 2013

uw kenmerk

130912/cvb/nl

ons kenmerk

NVAO/20142850/AH

bijlagen

3

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De docentopleiding beeldende kunst en vormgeving is een allround docentenopleiding (ongedeeld en ongegradeerd) die opleidt voor het werkveld waar educatie en overdracht van beeldende kunst centraal staat. Afgestudeerden van de opleiding kunnen zowel aan het werk in het binnenschools- als buitenschools werkveld, zoals scholen in het primair, voortgezet, middelbaar en hoger beroepsonderwijs, centra voor amateurkunst en educatie. Studenten kunnen zowel in dienstverband als ZZP'er optreden. Daarnaast blijkt dat zij tevens als beeldend kunstenaar of vormgever gaan werken. Studenten die de deeltijdse opleiding volgen, hebben al een hbo-bacheloropleiding als beeldend kunstenaar of vormgever afgerond en kunnen zich in twee jaar tot docent in de beeldende kunst en vormgeving ontwikkelen.

Inlichtingen

Irma Franssen

+31 (0)70 312 23 06

i.franssen@nva

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag

PO, Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands

T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301

info@nva

De opleiding heeft haar eigen competenties aantoonbaar gelinkt aan de landelijke vastgestelde eindkwalificaties en uitgewerkt in een eigen, sterk en herkenbaar opleidingsprofiel op basis waarvan de studenten zich ontwikkelen tot docent én hun beeldende competenties ontwikkelen. De opleiding heeft daartoe de competenties uitgewerkt in drie dimensies: 'maken', 'beschouwen' en 'overdragen', die door het hele curriculum terugkomen. De competenties zijn aantoonbaar op bachelorniveau geformuleerd. Het panel acht de keuze van de opleiding aandacht te besteden aan de student als ondernemer, onderzoeker en de aandacht voor het interdisciplinair werken, getuigen van visie op wat de student in het actuele werkveld nodig heeft.

De opleiding heeft over de competenties regelmatig contact met vakgenoten in onder andere het kunstvakdocentenoverleg (KVDO) en met vertegenwoordigers vanuit de (stage)scholen en het kunsteducatieve werkveld, opdat de opleidingscompetenties nauw aansluiten bij de actuele eisen/wensen in het (internationale)werkveld.

Het panel is van oordeel dat de opleiding voor deze standaard zeker een 'goed' verdient.

Programma

Het kunsteducatieve werkgebied waar de opleiding voor opleidt, is heel breed. Toch slaagt de opleiding er met het programma in dat voltijd- en deeltijdstudenten de benodigde competenties, kennis en vaardigheden als allround docent (dus ook in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs, het eerstegraadsgebied) voldoende kunnen ontwikkelen; zeker voor een startend beroepsbeoefenaar.

De opleiding zorgt daar onder andere voor door de lessen beeldende kunst en vormgeving in alle studie jaren en de interdisciplinaire projecten (voltijdse variant), door de seminars, door theorielessen, door de stages in alle studie jaren in het binnen- en buitenschoolse werkveld en zeker ook door de sterke voorbeeldrol die de docenten vervullen in het lesgeven.

Ook de aandacht die de opleiding besteedt aan het ontwikkelen van een onderzoekende houding, de aandacht voor interdisciplinariteit en de zich verder uitbreidende aandacht voor ondernemerschap in het programma, zijn belangrijke elementen in het programma.

Het programma met de drie dimensies 'maken', 'beschouwen' en 'overdragen' is zowel horizontaal als verticaal samenhangend, met een mooie integratie van theorie en praktijk, gelardeerd met structurele vormen van interdisciplinariteit. De opleiding gebruikt daarbij een helder en duidelijk structurerend didactisch model met de sterke ordening volgens de drie dimensies. Het dubbele-focus- leren, waarvoor de docenten bewust zorgen in hun lessen is een sterk element evenals het leren door doen, door theorie toe te passen in beeldend en educatief werk.

De opleiding stelt heldere toelatingseisen en zorgt er voldoende voor dat instromende studenten zich realiseren wat de opleiding van hen vraagt. De opleiding zorgt er ook voldoende voor dat startende studenten de benodigde vaardigheden kunnen ontwikkelen door onder andere extra aandacht te besteden aan studievaardigheden, Nederlands, leren verbaliseren en door extra begeleiding te bieden.

Omdat de opleiding naast de wettelijke opleidingseisen alleen mag selecteren op beeldende kwaliteiten, acht het panel het van belang dat de opleiding in de propedeuse zeer kritisch kijkt naar de potentie van de studenten of zij het niveau van de allround docent kunnen bereiken en de deeltijdse studenten in het intakegesprek wijst op het gunstige effect van het hebben van enige onderwijservaring.

Pagina 3 van 8 De opleiding zorgt ervoor dat het programma studeerbaar is en heeft oog voor de grote werkdruk van met name voltijdse studenten, die zich voor een breed spectrum van kunsteducatieve functies moeten ontwikkelen. Na de selectieve propedeuse, kent de opleiding in de post- propedeutische fase een lage uitval. Onder andere door de begeleiding van de studenten, door het in teamverband volgen van de studievoortgang, door het geven van goede lesvoorbeelden en door het differentiëren in opdrachten voor studenten, zorgen de docenten ervoor dat belemmeringen in de studievoortgang zoveel mogelijk worden weggenomen.

De opleiding heeft ook voldoende oog voor het feit, dat het lesgeven in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs voor sommige studenten moeilijk is. Voor sommige studenten is het theoretisch niveau waarover ze moeten beschikken, te lastig. De extra begeleiding die de studenten hierbij kunnen krijgen, acht het panel passend. Toch zou een specialisatie in bijvoorbeeld onderbouw, bovenbouw en/of het buitenschoolse werkveld - waarover de opleiding nu ook nadenkt – de studenten meer mogelijkheden bieden tot het uitbouwen van hun beroepsvaardigheden en meer kunnen aansluiten bij eigen aanleg, mogelijkheden en interesse.

De opleiding overlegt met collega instellingen hoe deze problematiek aangepakt kan worden.

Het panel beoordeelt voor zowel de voltijdse als de deeltijdse variant de standaarden 2 als voldoende en standaard 3, 4, 5 en 6 als goed. Aan standaard 7 is voldaan.

Personeel

Het panel trof een dynamisch en energie-uitstralend team. De vaste (kern) docenten en de docenten uit de flexibele schil zijn afkomstig uit de onderwijspraktijk en uit de kunstenaarspraktijk. Hun expertise is goed gespreid over de drie dimensies 'maken', 'beschouwen' en 'overdragen' en wordt aangevuld met de expertise van de medewerkers uit de werkplaatsen. De docenten zorgen voor een actueel en samenhangend programma en blijven zich voortdurende ontwikkelen.

De studenten zijn zeer tevreden over hun docenten en noemen hen gepassioneerd. Zij ervaren het docententeam als toegankelijk en bereikbaar.

De opleiding zet voldoende docenten in om het programma uit te kunnen voeren maar de werkdruk onder de docenten is hoog doordat velen van hen meerdere banen/werkkringen hebben. Het panel heeft geconstateerd, dat de docenten daar wel 'slim' mee om proberen te gaan en kritisch kijken naar de omvang van de opdrachten die ze de studenten geven.

Ook de inzet van studentassistenten acht het panel een adequate oplossing.

Het is belangrijk dat het management en de docenten de werkdruk continu blijven bewaken.

Het panel beoordeelt voor zowel de voltijdse- als de deeltijdse variant de standaarden 8 en 9 als 'goed' en standaard 10 als 'voldoende'.

Voorzieningen

Het panel is van oordeel dat de voorzieningen waarover de opleidingen van de Faculteit BKV en dus ook de opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving beschikken, het mogelijk maken dat de studenten het programma optimaal kunnen volgen. Voor de docentopleiding zijn er naast voldoende praktijk- en theorielokalen, voldoende ruime atelierplekken vanaf het tweede studiejaar voor elke student in het gebouw van de Faculteit en op de Tractieweg en goed geoutilleerde werkplaatsen in het Faculteitsgebouw beschikbaar. Ook het Media Centrum biedt de studenten veel materiaal ter ondersteuning bij de studie.

Pagina 4 van 8 Het systeem van studiebegeleiding door tutores, vakdocenten, stagebegeleiders en stagementoren werkt naar wens. De tutores vervullen een belangrijke rol in de studievoortgang van de studenten en de studenten zijn zeer tevreden over de tutores. De informatievoorziening via de website, intranet en e-mail is adequaat. Binnen de opleiding zijn de lijnen kort en verloopt de communicatie naar wens.

Het panel beoordeelt voor zowel de voltijdse als de deeltijdse variant de standaarden 11 en 12 als 'goed'.

Kwaliteitszorg

Het panel heeft geconstateerd, dat de opleiding regelmatig en systematisch op verschillende manieren de kwaliteit van de opleiding evalueert met studenten, docenten, alumni en werkveld.

De uitkomsten van de verschillende evaluaties leiden er aantoonbaar toe dat de opleiding daar waar gewenst/noodzakelijk, verbetermaatregelen treft om haar doelen te realiseren. Het panel trof hiervan duidelijke voorbeelden aan, zoals het uitbreiden van de buitenschoolse stages, het voorbereiden op het onderzoek in het 4e studiejaar en het puberproject ter voorbereiding op de stage in het 3e studiejaar.

Daarnaast is de opleiding overzichtelijk en kunnen eventuele kwesties snel aangekaart worden bij het hoofd van de opleiding en worden opgelost.

De opleiding zorgt ervoor dat studenten, docenten, opleidingscommissie, examencommissie alumni en werkveld nauw betrokken zijn en zich ook betrokken voelen bij de kwaliteit van de opleiding.

Het panel beoordeelt voor zowel de voltijdse als de deeltijdse variant standaard 13 als 'voldoende' en de standaarden 14 en 15 als 'goed'.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding toetst op een adequate, valide, inzichtelijk en betrouwbare manier. Met het uitvoeren van de tweejaarlijkse werkschouwen uitgevoerd door een groep theorie- en praktijkdocenten, zorgt de opleiding ervoor dat een intersubjectief oordeel over het beeldende werk van studenten is geborgd. Er zijn ook nog enkele aandachtspunten, zoals het vragen om een terugkoppeling aan de stagementor over de behaalde resultaten en beoordelingen, een aanvulling op de procedure bij het docentenoverleg over het eindexamen, het gebruik van terminologie bij beoordeling en het door elkaar gebruiken van verschillende beoordelingssystemen: onvoldoende/ voldoende/goed, + en -, cijfers.

Het panel is van oordeel, dat het niveau van het werk van de voltijdse studenten getuigt van een behoorlijke variëteit en – ook gelet op de doelstellingen en de specifieke keuze van de opleiding voor én beeldend kunstenaar/vormgever én docentschap – van een aanvaardbaar hbo-bachelor-niveau is. Eén student beoordeelde het panel anders – namelijk onvoldoende – dan de opleiding. Deze student was zowel zwak in het beeldend werk als zwak in de scriptie.

Het gerealiseerde niveau van de deeltijdse studenten beoordeelt het panel als voldoende voor een startend docent Beeldende Kunst en Vormgeving.

Algemene conclusie:

Het panel komt op grond van bovenstaande en op basis van de beslisregels van de NVAO tot een eindoordeel 'voldoende' voor zowel de voltijdse als de deeltijdse variant van deze opleiding.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht te Utrecht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 14 juli 2014 naar voren te brengen. Per e-mail van 18 augustus 2014 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (240 ECTS; varianten: voltijd, deeltijd; locatie: Utrecht) van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht te Utrecht. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 29 augustus 2014 en is van kracht tot en met 28 augustus 2020.

Den Haag, 29 augustus 2014

De NVAO
Voor deze:

Lucien Bollaert
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel voltijd / deeltijd
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
2. Oriëntatie programma	De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Voldoende
3. Inhoud programma	De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
4. Vormgeving programma	De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
5. Instroom	Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Goed
6. Studeerbaarheid	Het programma is studeerbaar.	Goed
7. Duur	De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	Voldoende
8. Personeelsbeleid	De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.	Goed
9. Kwaliteit personeel	Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	Goed
10. Omvang personeel	De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.	Voldoende
11. Huisvesting	De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Goed
12. Studiebegeleiding	De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Goed
13. Evaluatie en KZ	De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoende
14. Verbetermaatregelen	De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Goed
15. Betrokkenheid	Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Goed
16. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.

Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar (voltijd).

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	24%	18%	39%	37%	40%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor (voltijd).

Cohort	2006	2007	2008
Uitval	3%	3%	17%

Tabel 3: Rendement (voltijd).

Cohort	2005	2006	2007
Rendement	82%	85%	92%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ba	Ma	PhD
Percentage	69%	29%	2%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	20:1
--------------	------

Tabel 6: Contacturen (voltijd).

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	17	23	15	16

- W.G. van Raaijen (voorzitter) , senior adviseur en partner bij Hobéon;
- C.J. Dekeyrel (lid) , naast zijn werk als fotograaf is hij artistiek docent aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten (KASK) van Hogeschool Gent en oprichter van de specifieke lerarenopleiding;
- A.M.W. Stimm (lid), docent aan de Docentopleiding Beeldende Kunst en Vormgeving bij ArtEZ en verantwoordelijke en kerndocent van het ArtEZ Expertisecentrum Kunsteducatie;
- R. A. van der Sloot (lid) , docent Tekenen/ Beeldende Vorming aan het Koningin Wilhelmina College, Culemborg;
- R. van der Veen (student-lid), student aan de hbo bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving van Hanze Hogeschool Groningen (Academie Minerva).

Het panel werd ondersteund door G.C. Versluis, secretaris (gecertificeerd).